

Lausunto Keski-Suomen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategiaesityksestä

Vanhusneuvosto pitää palvelustrategiaa tärkeänä välineenä, jolla voidaan turvata ikääntyneiden keskisuomalaisten hyvinvointi, terveys ja turvallinen arki. Strategian tavoitteet, jotka liittyvät ennaltaehkäisyyn, oikea-aikaiseen tukeen ja kotona asumisen edellytysten vahvistamiseen, ovat erittäin kannatettavia ja linjassa valtakunnallisten tavoitteiden kanssa.

Hyvinvointialueen palvelustrategiassa linjataan palvelutuotannon uudistaminen siten, että palvelut ovat oikea-aikaisia, helposti saavutettavia ja yhdenvertaisia. Vanhusneuvosto yhtyy näihin tavoitteisiin. Ikääntyneiden osalta on yhtä tärkeää huomioida palvelujen saatavuuden kanssa myös palvelujen saavutettavuus, ja että palveluja saa oikea-aikaisesti. Ikääntyneet tulevat tarvitsemaan apua palvelujen saavuttamisessa.

Palvelustrategiassa esitettyjen ikääntyneiden palveluiden kokonaisuutta haluamme erityisesti kommentoida:

Palvelutuotannon perustuminen lakisääteisiin palveluihin ja vaikuttaviin toimintamalleihin, talouden ja toiminnan yhteen sovittaminen kustannusvaikuttavasti:

- Palvelutuotannon perustuminen lakisääteisiin palveluihin on ymmärrettävää, koska niihin saamme myös rahoituksen. Kuitenkin ikääntyneiden ei-lakisääteisissä palveluissa on paljon sellaisia toimintoja, joilla voidaan tutkimustenkin mukaan välttää tai viivästyttää raskaimpien hoidon tarvetta. Siis vaikuttavaa ennaltaehkäisevää toimintaa, kuten omaishoito, varhainen puuttuminen, kuntouttava päivätoiminta, kuntoutus, jne. Palvelustrategian toimeenpanossa on varmistettava riittävä tuki kotona asumiseen, lähipalvelujen saavutettavuus sekä palveluketjujen sujuvuus.
- Palvelustrategiassa on asetettu ikääntyneiden palveluille kansalliset peittävyystavoitteet. Tärkeä tavoite on, että vähintään 93,5 % yli 75-vuotiaista voi asua turvallisesti omassa kodissaan. Vanhusneuvosto esittää, että kotona asumista seurataan myös suhteessa tarvittavien palvelujen määrään per vuorokausi. Vanhusneuvosto haluaa kiinnittää huomiota erityisesti kotona yksin asuvien ikääntyneiden yksinäisyyden ehkäisyyn.
- Vanhusneuvosto haluaa korostaa yhteistyön merkitystä kuntien, järjestöjen, omaishoitajien ja vapaaehtoisten kanssa, sillä yhteisöllisyys ja osallisuus tukevat hyvinvointia ja ehkäisevät syrjäytymistä

Digitaalisten palveluiden käytön ja teknologian lisääntyminen ikääntyneiden palvelussa:

- Digitalisaation ja monikanavaisten palvelujen kehittämisen rinnalla on turvattava henkilökohtainen palvelu ja neuvonta, jotta iäkkäiden ihmisten yhdenvertaisuus ja osallisuus toteutuvat.
- **Ikääntyneiden digineuvonta tulisi yhdistää kiinteästi seniorikeskustoimintaan**

Vanhusneuvosto **puoltaa palvelustrategiaesityksen hyväksymistä** ja korostaa toimeenpanossa erityisesti iäkkäiden palvelujen saavutettavuutta, turvallisuutta ja yhteisöllisyyttä vahvistavia toimenpiteitä. Vanhusneuvosto toivoo tässä lausunnossa esitettyjen kannanottojen huomioimista. Vanhusneuvosto pitää tärkeänä tämän lausunnon lisäksi lausuntopalvelun ja asukastilaisuuksien kautta tulleiden kannanottojen huomioimista.